

רחוב גליקסון 8, תל-אביב, טלפון 26785, ת.ד. 136. מען למברקים: "עולמפרסט" המוציא לאור: העולם הזה בע"מ. דפוס משה שהם בע"מ, ת"א. טל. 62239.

המערכת איננה אחראית עבור תוכן הן סודות, "דו"ח לצרכן", "דו"ח לנוסע" וכו' המוכנות ונערכות על ידי המערכת.

העורך הראשי: אורי אבנרי
ראש המערכת: שלום כהן
עורכי-משנה: דוב איתן, אורי סלע
עורך כיתוב: סילבי קשת
הכתב הראשי: שרנא הריניץ
חברי המערכת: עורך תבנית: אהרון צור
צלם המערכת: אריה סרו

ישראל ביבר, ניצה גבי, איתן גבירול, לילי גלילי, דניאל הרובינ, דותי ורד, רוגי ורה, אברהם חסרוס, אופקר סאבור, משה לשם, אביבה ססו, עמוס קינן, שלמה סרו, אלי תבור.

הצייר הראשי: עורך דפוס: מנהל מעבדה: שמואל ברתור, אריה אריאל, נתן רוז

העתון הנקרא ביותר במדינה

לעשות בארץ-ישראל. אולם האיש סירב ונשאר.

היכן האנשים המסוגלים לעבור כיום תל-אות כאלה, כאילו היו דברים מובנים מאלו? מה? משהו קרה לעם הזה מאז נדמה ש-ארבע המכות — שילומים, מלוה, מגבית, העניקה — מצצו את כוח חייו, הפכו את נשמתו לראשי התיבות שלהם, שממה.

אריה מאירסון עצמו ממשיך במסורת ה-משפחתית. הוא ישב בסירה השנייה שהגיעה, לפני 22 שנה, לסדום, אחרי נסיעה של 18 שעות, כדי להניח את היסוד למפעל הדרומי. הוא נמצא שם גם עתה, כעובד הקשיש ב-יותר, מנותק ממשפחתו. לכל התלונות על החום הממאיר של המקום, יש לו תשובה פשוטה ומשכנעת: "מה יש? לסודנים יש ארץ חמה. לבראזילאים יש ארץ חמה. למה שלא תהיה לנו?"

אלי שפירא, סטודנט ישראלי באחת ממכו-ללות אירופה, כותב לי שלא מכבר נסע חברו עם אמו ממילאנו לרומא. תאב שלו ישבו כמה ערבים. חבר שוחח עם אמו כי עברית, כשלתפע התערב אחד הערבים ואמר בעברית "שלום". נסבבר כי היו אלה יהודים מצריים. השיחה נמשכה באנגלית.

המצרים סיפרו כי היחס אליהם טוב, ותי נאי חייהם מצוינים. גם יחס השלטונות הוא חיובי.

מה בנוגע לצינות? ישנן שתי אגודות, אחת מפא"י ואחת מפ"ם. הישראלי שאל אותם הם יודעים שירים בעבריים. התשובה היא חיובית. הם ידעו שיר אחד. מהו? "שיר מפא"י".

בסקרנות רבה הפציר הסטודנט בבני-שיחו לשר את השיר. לבסוף פתח אחד מהם, לאט, במקוטע, בעברית עילגת, ב"שיר מפא"י, כלהלן:

מסביב יהום הסער / אך ראשנו לא ישח...
אורי אבנרי

2/6 '22

עתון כמו העולם הזה, הרודף בנשימה עצורה אחרי המאורעות הדוהרים, היהו כמית-סדום. סיפורים מעניינים רבים הנו-דעים לנו דרך אגב, אך שאינם קשורים למאורעות השבועי. אינם יכולים להיכלל ב-שום מדור. לפעמים אני מצטער על כך. כמו, לשמל, כששמעתי את סיפורו של אריה מאירסון, בן 58, שהכרתי כאשר גלויתי לחולית-החקירה שלנו שפעלה בסדום.

מאירסון, כיום קרח כמעט לגמרי, הוא בן משפחה חזרתית מבנות העליה הראשונה. שנים מעטות אחרי לידתו, היה אחת מבין 18 המשפחות שהתנחלו בשפך הירמוך, מ-עבר לירדן. שם לכדה אותם מגיפה של קדחת.

האב העמים את אשתו החולה ואת ש-לתי ילדיו החולים על עגלה תרומה לשני סוסים, הוביל אותם בדרך ארוכה (דרך גיניך-טול-כרם-פתח-תקוה) לתל-אביב. הנסיעה אר-כה כמה ימים. אחרי שהפקיד את משפחתו בבית-חולים על שפת-הים, חזר לבדו אל הירדן, כדי לספל במשק. אולם שם חלה גם הוא עצמו.

בלית ברירה העמיסו עתה השכנים את האב על עגלתו שלו, הובילו גם אותו בדרך הארוכה לתל-אביב. כשירד מן העגלה, קר דח וסחרחור, קיבלה אשתו את פניו בבשורה ששלשת הילדים מתו ונקברו. על הרביעי, אריה, שנשלח לדוד ברוסיה, לא היו כל ידיעות.

האב צנח ארצה, מוכה הלם כבד, שכב בקרש מבלי להגיב על כל פניה. מחוסר ברירה העומס שוב על העגלה, הובל בידי השכנים לבית-החולים של היר-האלאך ב-ירושלים. הווקטור לא ידע מה לעשות ב-איש שכשכב כמת, השאירו שוכב בגינה. שם נמצא ילדי-אבי משפחת ברוזה ממוצא, שלקח אותו אליו הביתה.

כעבור כמה שבועות החלים האיש עד כדי כך שהיה מסוגל לקרוא מכתב של קרוב באמריקה, שהציע לו לעבור אליו. "אחרי מותו של ילדך", כתב הקרוב, "אין לך עוד מה

מכתבים

איש השנה
שנתה השמינית של מדינת ישראל תירשם בהיסטוריה כשנה שבה יצאו כל אנשי הרצון חסוב ללחום בשחיתות. שנת התשס"ז היא שנתם של אנשים אמיצים כמו שורת המת נדבנים, מרכי שטמנה, מלכיאף גינוואלף ורבנות האזרחים הישרים המאפשרים ל-העולם הזה לזרוק את זרע האמת ברבים... כסמל השנה הוא הייתה בוחר בלי ספק במרכי שטמנה, אותו זקן שסיכן את הכל על מנת לגלות את השחיתות.

אליהו תמורי, הרצליה

... לוי אשכול, השור שאיש לא הצליח עדיין לחסמו בדישן!

מירה גורדון, רמת-גן

הגבר ששינה את פני הפרחב — אולי גם את פני העולם — יותר מכל אחר השנה: ביבכאשי נמאל עבר אל-נאצר.

שלום חמדיה, באר-שבע

... דויד בן-גוריון, המדינאי היחיד של מדינת ישראל.

רות בלומברג, חיפה

... האם אין קץ לשפלות? האם שרות ה-ביקוש המחולל שלנו לא ידע מה שאתם נר-לימת? או שמא קרושת הקואליציה יקרה מקרושת הרוני המלכות, שהקריבו את חייהם למען תקום מדינה עצמאית? אוי לאלה, שהרשו לאותו עסקן למפס מעלה מעלה ב-סולם הרמות. מהם יירש החשבון הסופי, לא רק מרפאל...

מה רע מצאתם בכך שראש מחלקת העליה יבקר בקבארט כמו לירד בפארס? הוא כי וודאי אכל רק מאכלים כשרים שם ורקד רק עם בחורות יהודיות כשרות שיכלו להציג אישור מהרכנות המקומית שסבלו במקווה לפני שעתים...

אם היתה דרושה הוכחה שהאדון הנ"ל הוא באמת איש נדול, הרי נתן אותה הוא עצמו. באותו בוקר שקראתי את חטי המעי-שה המזועזע, קראתי גם כי ח"כ יצחק רפאל סס לפארום, דרך נוחה מאד להתחמק ממנו תשובה...

מורים קליין, עכו

כל העולם יודע

מה אתם רוצים מנמאל עבר אל-נאצר? אם הלאים את התעלה (העולם הזה 981) זה רק למכתנו. עכשיו כל מה שעלינו לעשות הוא לשבת בחיבוק יריים ולהכות עד שהמערב יכניע אותנו. ואז יהיה טוב ליהודים, אבל כך ודע שאותם המנהיגים שלנו, שישבו ב-חיבוק יריים כל הזמן, לא יחליפו דווקא לעשות משהו לשם שינוי — ולקלקל את כל התבשיל.

מרדכי יודלביץ, בני-ברק

מרדכי יודלביץ, בני-ברק

מרדכי יודלביץ, בני-ברק

מרדכי יודלביץ, בני-ברק

מרדכי יודלביץ, בני-ברק

מרדכי יודלביץ, בני-ברק

מרדכי יודלביץ, בני-ברק

מרדכי יודלביץ, בני-ברק

מרדכי יודלביץ, בני-ברק

מרדכי יודלביץ, בני-ברק

מרדכי יודלביץ, בני-ברק

מרדכי יודלביץ, בני-ברק

מרדכי יודלביץ, בני-ברק

מרדכי יודלביץ, בני-ברק

מרדכי יודלביץ, בני-ברק

מרדכי יודלביץ, בני-ברק

מרדכי יודלביץ, בני-ברק

מרדכי יודלביץ, בני-ברק

משהו אודות יאנוש
כאיש המעורה בכפר בו נמצא משקו של יוחנן פלץ (העולם הזה 979), אני יודע את האמת עליו ולא רק שמישהו מעניין לפרסם למטרות אשיות. יוחנן פלץ הינו כמעט מראשוני חברי הכפר נגייהודה. מש קו אינו עומד למכירה, הכר הכפר מספף במטעו בתקופת הערוד ובאביב זה נטעו עוד כשלושה דונם במשקו. מיטע זה הוא אחד המעובדים כמלואם והמטופחים ביותר ועד כמה שידוע לי השקיע פלץ את הסכנותיו בפיתוחו (20 דונם מעובדים).

מתקבלים ממנו מכתבים, בהם הוא מבקש לחזור ומבקש למפץ טוב במשקו כדי שבזמן שיוחזר, יוכל להתפרנס ממנו. כך שיוחזר פלץ חושב לחזור ארצה וגם להיות על מש קו ואינו יורד.

קורא, גנייהודה

היהודים והמיסיון
בקשר למאמר על שאול מעתוק, שאינו רוד צח להיות יהודי (העולם הזה 982), למה בפולין, איפה שרוב היהודים היו עניים ואפילו משפחה ממופלת בעשרה ילדים לא קיבלה קיצבה הורשית של 40 לירות, לא הניו איש למסור ולירדו לידו המסיון? מעשיו של מעתוק אינם אלא סחטנות, הנו בעת מחוסר רצון לעבור...

בסוחני שבין יוצאי עיראק ישנם מאות שמצבם הכלכלי קשה מעצבו של מעתוק. למרות זאת מנרלים הם את ילדיהם ברות ישראליה ומסכור למסור את נפשם למען מעתוק תחת הסחנת ואת האיש הקורא לעצ-דחם... עצתי לממשלה שתקח את הילדים שאביהם מעירי למסור ברצון רב להקים או לפוטרי. עם ישראל יוכל בהחלט לחזר עליו. אלימלך בן-שלמה, קרית-שמואל

אני מודה לכם על הכתבה. מי יודע? אולי בעזרתה לא אאלץ לעשות את העצד הנורא...

שאלו מעתוק, מעברת תלפיות

קורא יקר
בשבוע שעבר חזר העדר הביתה וכרניל ליווחו הבוקרי, חלק מלמנים ואחד בסוף. קצת לפני שהגענו הביתה, פנשנו מכונת שיררה לסרה ובתוכה ישב גם שמוליק. כששאלנו אותו לאן זה? השיב, "ניסי נמ-צא שם במילואים ואחור חוברת של העולם הזה. אני נוסע להביאה".

שמחתי מאד ואך נחתי לו את רובי ל-נסיעה. כעבור כמה דקות התהפכה המכונית. שמוליק נפלע ורק במול יצא איכשהו... ירת, אמציה

איהולי החלמה לקורא שמוליק. לא כדאי להיכנס לעולם הבא, אפילו בגלל העולם הזה.

על גדות הסואץ
לרשימה "ישראלית בתעלת סואץ" (העולם הזה 982): אין אני קצין מחוז נתניה, אלא קצין מחוז בופועל. בני עמינדב עובד בכנס לאומי בנתניה ואילו המשרתים שעמדו ל-רשותי שם לא היו סודאנים. במידה שהיתה לנו עזרתית, היא היתה מצרית.

שמות אחרים
קראתי את סיפור המועזע של הנערה שאולצה למסות מרדך הישר (העולם הזה 982) והתרשמתי ממנו ביותר. אבל מאחר שהיא ובחורה חזרו למטכס, האם בלי חיה זה נכון יותר לפרסם את המעשה בלי ציון השמות?

דורית לוי, תל-אביב

כל השמות שהופיעו ברשימה החוצפה, כדי לא לפגוע באנשים.

העולם הבא
היך למערכת שהרחיבה את מדורה של לילי גלילי, אבל למה הוצאתם את תמונתה? האם הנברת ביישנית או שמא סקנאים בה יתר חברי המערכת?

רות בן-דוד, חיפה

אכתב השבוע

החל מהשבוע, תפרסם המערכת במקום זה את המכתב המעניין או המקורי ביותר מבין מכתבי הקור-אים המגיעים אליה.

כל שמונה שנים
ובכן, נולדה מאירסון נולדה לנו מחישי — כבהורה עברית. מול טוב, מול טוב!

זה בוודאי היה ניתוח קשה. שמר זה שנים ארכו הכנות, ההיסוסים וההיאבקות. בני תמותה רבים הסמי-קו בזמן זה להחליף את שמותיהם! אבל בכל זאת אני חייבים להודות, להלל, לשבח, למאד, לרומם, להרר, לגבר, לעלה ולקלס את נ. מאיר שי מקץ שמונה שנים מקום המדינה ה-ת נברה על כל הספקות וקיצעה מה שקיצעה, כדי להופיע לפנינו בלבוש עברי.

בנוגע ל"נולדה" הכל היה ברור: והבה מכתבך עתה שהעניין לא כל כך פשוט. כפי שנראה לי, פשוט.

"נולדה" בגרמנית היא הרבה יותר מ"הבה" העברית. נחכה איפוא עוד שמונה שנים, אולי נוכח לעלה, נויילירה, ללידה או שוב קיצוע — נולד (נ' סנולה, ו' סמונה) ...

מרדכי הלוי, תל-אביב